

PROJEKT EDUKACYJNY

WIELOKULTUROWOŚĆ EUROPY

Klasa: 1 szkoła podstawowa

CZAS REALIZACJI: 5 godzin lekcyjnych (5 x 45 minut).

Zajęcia realizowane będą w okresie IV - V. Dwa miesiące.

Edukacja

- Ⓜ polonistyczna
- Ⓜ społeczna
- Ⓜ matematyczna
- Ⓜ edukacja przyrodnicza
- Ⓜ zajęcia plastyczne (rysowanie)
- Ⓜ muzyka (śpiewanie piosenki)
- Ⓜ wychowanie fizyczne (reagowanie całym ciałem na polecenia)
- Ⓜ edukacja zdrowotna (zasady bezpieczeństwa).

Uzasadnienie i ogólna charakterystyka projektu

Celem projektu jest podniesienie świadomości uczniów klas I, że żyjemy w świecie otwartym, gdzie przenikają się różne kultury i narodowości.

Wielokulturowość to zjawisko narastające, coraz bardziej obecne w życiu każdego z nas. Badacze wielokulturowości opisują je najczęściej w trzech wymiarach: jako stan faktyczny, rozumiany jako sytuacja obecności osób pochodzących z innych kultur; stan społeczny, w którym stosunki i wzajemne relacje ludzi odmiennych kulturowo mają największe znaczenie oraz w kontekście politycznym. Ten ostatni obszar dotyczy państwa i regulacji polityczno-prawnych związanych z kwestią wielokulturowości.

Jedna z popularnych definicji opisuje pojęcie wielokulturowości poprzez harmonijne współistnienie różniących się od siebie grup kulturowych czy etnicznych, w ramach wspólnej zbiorowości zorganizowanej w formę politycznej jednostki terytorialnej¹. Według Muchy

---

¹ E. Cashmore, M. Banon, J. Jennings, B. Troyna, P. L van den Bergher, Dictionary of Race and Ethnic Relations, Routledge, London, New York 1994, s. 216-217

termin „wielokulturowość” jako pojęcie niejednoznaczne można rozumieć trójplaszczynowo²:

- Po pierwsze jako wielokulturowość faktyczna (empiryczna),
- Po drugie jako wielokulturowość w świadomości społecznej;
- Po trzecie jako wielokulturowość w systemie ideologicznym (polityczna) .

Czerniejewska podkreśla, iż o pierwszym poziomie wielokulturowości mówimy wówczas, gdy stwierdzamy zróżnicowanie kulturowe, etniczne czy religijne w danym społeczeństwie. W drugim rozumieniu wielokulturowość zachodzi wówczas, gdy na gruncie codziennym ludzie zauważają różnice między nimi a ich sąsiadami, gdy dostrzegają inne wartości za istotne. Trzecia płaszczyzna wielokulturowości, rozumiana jako system ideologiczny, jest określeniem pewnej tendencji w polityce państwowej, polegającej na dążeniu do zredukowania napięć społecznych, wynikających ze zróżnicowania kulturowego i etnicznego ludności danego kraju³.

Uznaje się, iż termin „wielokulturowość” (ang . multiculturalism) nabrał znaczenia pod koniec lat 60- tych XX wieku, w kanadyjskiej debacie nad strukturą etniczną kraju⁴. Wówczas idea wielokulturowości pojawiła się jako pewna alternatywa do dotychczas wdrażanego asymilacjonizmu, stanowiąc całkiem nową propozycję po klęsce amerykańskiej ideologii zwanej „melting pot”. Owa wielokulturowość polegała na nieuwzględnianiu różnic w pochodzeniu etnicznym i koncentrowaniu się na tworzeniu amerykańskiego człowieka bez przeszłości⁵.

Wielokulturowość pojawia się dopiero wraz z kresem przekonania o tym, że kultury stanowią zamknięte i kompletne całości. Zadecydowało o tym wiele procesów, a wśród najważniejszych z nich należy wymienić domaganie się grup mniejszościowych (np. mniejszości etnicznych, czarnoskórych obywateli USA, mniejszości seksualnych) uznania dla swojej odmienności, dekolonizację i napływ emigrantów do rozwiniętych krajów Europy Zachodniej, zwątpienie w postęp jako proces prowadzący do stworzenia jednolitej ludzkiej wspólnoty oraz kryzys i przemiany państwa narodowego.

---

² J. Mucha, Wielokulturowość etniczna i nieetniczna, „Sprawy Narodowościowe. Seria Nowa” z . 14-15, Zakład Badań Narodowościowych PAN, Poznań 1999, s . 41-42

³ I. Czerniejewska, Edukacja wielokulturowa w Polsce w perspektywie antropologii, praca doktorska opublikowana w Internecie, 2008, s . 20, www.pracownia-wielokulturowa.pl/teksty/edukacja_wielokulturowa.pdf (dostęp: 21 .06 .2011)

⁴ E. Mozejko, Wielka szansa czy iluzja: wielokulturowość w dobie ponowoczesności [w:] Dylematy wielokulturowości, W . Kalaga (red .) Seria „Horyzonty Nowoczesności” t . 38 R . Nycz (red .), Universitas, Kraków 2004, s . 145.

⁵ M. Novak, Przebudzenie etnicznej Ameryki, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1985, s . 137-168

Współczesna wielokulturowość stała się pewnego rodzaju wyznacznikiem współczesnej Europy, procesów globalizacji, internacjonalizacji itp. Trudno jest mówić w dzisiejszych czasach o życiu w jednej kulturze, bowiem powszechnym zjawiskiem jest wszech –migracja. Istnieją regiony, gdzie obok siebie żyje wiele różnych grup społecznych i etnicznych.

Cel ogólny :

- zwiększenie świadomości na temat wielokulturowości uczniów klas I szkoły podstawowej.

Cele szczegółowe

uczeń :

- zrozumie, iż współczesny świat jest wielokulturowy i obok siebie mieszkają ludzie różnego pochodzenia, różnej narodowości, o różnych tradycjach;
- pozna zwyczaje różnych narodowości i grup etnicznych;
- nauczy się szacunku i tolerancji wobec innych grup etnicznych i narodów;
- posiada wiedzę o wybranych kulturach i zróżnicowaniu kulturowym w środowisku lokalnym, we własnym kraju, w świecie;
- rozumie bogactwo ludzkiej różnorodności wewnątrz - na pozór spójnych - grup etnicznych, religijnych, kulturowych (własnej i obcych);
- zna elementy podobne, wspólne, uniwersalne pomiędzy grupami narodowymi i kulturami - zwłaszcza „własną” i „obcą”;
- pozna zasady współdziałania w grupie,
- zintegruje się ze społecznością uczniowską poprzez wspólna pracę,
- wykształci postawy sprzyjające tolerancji wobec innych grup etnicznych i narodów.

Metody i formy pracy oraz środki dydaktyczne

Metody i formy pracy

- praca indywidualna i grupowa;
- filmy edukacyjne; quizy, konkursy;
- prezentacje multimedialne.

Środki i pomoce dydaktyczne:

- karty pracy
- rekwizyty
- katki papieru, kredki, farby
- dostęp do stron internetowych
- prezentacja multimedialna

Adresaci

Grupę docelową w projekcie stanowią uczniowie klas I Szkoły Podstawowej w Drzonowie, Szkoły Podstawowej w Szczecinku, Szkoły Integracyjnej w Szczecinku oraz Szkoły Społecznej w Szczecinku.

Wszystkie działania zostały dopasowane do wieku adresatów. W projekcie uwzględniono możliwości intelektualne i emocjonalne uczniów. Do współpracy w realizacji poszczególnych zadań zaproszeni zostali rodzice.

Czas realizacji

Realizacja projektu w szkole odbędzie się od kwietnia do maja 2015 r.

Środki potrzebne i posiadane

Do realizacji projektu zostanie wykorzystany posiadany przez szkołę sprzęt (komputery wraz z dostępem do internetu, tablice multimedialne).

Harmonogram działań

L.p.	Przedsięwzięcia	Osoby odpowiedzialne	Przewidywany termin
1.	Cykl zajęć poświęconych tematyce wielokulturowości, 4 godz. lekcyjne	wychowawcy klas,	Kwiecień 2015
2.	Film edukacyjny „Sami o sobie, czyli wielokulturowość oczami nastolatków, 14 minut Dyskusja z uczniami po obejrzeniu filmu: O czym jest film? Co dla nich oznacza wielokulturowość? Czy znają kogoś innej narodowości? Czym różni się ta osoba od nich?	wychowawcy klas,	Kwiecień / maj 2015
3.	Konkurs klasowy: narysuj pracę na temat: Wielokulturowa Europa	wychowawcy klas,	Maj 2015
4.	Podsumowanie projektu, nagrodzenie zwycięzców w konkursie plastycznym „Wielokulturowa Europa”.	wychowawcy klas,	Maj 2015

Przewidywane rezultaty

1. Uwrażliwienie na innego człowieka, pomimo jego pochodzenia, wyznania czy wyglądu.
2. Umiejętność krytycznego spojrzenia na stereotypy i uprzedzenia wobec innych narodowości i grup etnicznych.
3. Współdziałanie zespołowe uczniów, nauczycieli i rodziców przy wykonywaniu powierzonych prac.
4. Wykreowanie odpowiedzialności za stan przyrody.
5. Utrwalenie zasad wytrwałej pracy i dobrej zabawy.
6. Dbłość o bezpieczeństwo i zdrowie własne oraz innych.

Sposób ewaluacji:

- samoocena
- oceny etapowe za poszczególne zadania
- ocena końcowa za całość projektu